

การเปรียบเทียบต้นทุนของการใช้ยาฉีดอินซูลินแบบปากกาและอินซูลิน แบบใช้ไซริงค์ ในผู้ป่วย

โรคเบาหวานที่มารับบริการในโรงพยาบาลลืออำนาจ

พิไลพรรณ จันทประสาร, กานต์ คำมันทุล และชวลิต มหาไชย รพ.ลืออำนาจ

โรคเบาหวานเป็นโรคที่เกิดจากการที่ตับอ่อนผลิตอินซูลินได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ทำให้ร่างกายไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ผู้ป่วยเบาหวานหลายรายจึงมีความจำเป็นต้องใช้ยาฉีดอินซูลินเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ที่ปกติหรือใกล้เคียงกับปกติ ในปี 2560 โรงพยาบาลลืออำนาจมีผู้ป่วยโรคเบาหวาน 2,115 คน เป็นผู้ป่วยเบาหวานที่ต้องใช้ยาฉีดอินซูลิน 569 คน (ร้อยละ 26.90) โดยมูลค่าการใช้ยาฉีดอินซูลินระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2559 มากถึง 131,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.29 ของมูลค่าการใช้ยาของโรงพยาบาล โดยอินซูลินที่ถูกสั่งใช้มากที่สุดคืออินซูลินแบบปากกา (insulin 300 iu/3ml) ซึ่งมีราคาต่อหน่วยคือ 91 บาท ซึ่งคิดเป็นมูลค่า 88,270 บาท (ร้อยละ 67.22) ของมูลค่าการใช้อินซูลิน ในขณะที่อินซูลินขนาด 1000 iu/10 ml มีมูลค่าต่อหน่วยเพียง 74 บาท จากมูลค่าการใช้ยาฉีดอินซูลินที่สูงนี้ทำให้เกิดแนวคิดในการทบทวนการใช้ยาฉีดอินซูลินในผู้ป่วยเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ลดต้นทุนค่ายาฉีดอินซูลิน 2) ประเมินผลลัพธ์การใช้ยาฉีดอินซูลิน กลุ่มเป้าหมาย ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใช้ยาฉีดอินซูลินและมารับยาในโรงพยาบาลลืออำนาจ ระหว่าง เดือน มกราคม – มีนาคม 2560 จำนวน 235 ราย วิธีดำเนินการ 1) ทบทวนแนวทางการสั่งใช้ยาฉีดอินซูลินในผู้ป่วยเบาหวานทุกราย 2) เปลี่ยนรูปแบบของยาฉีดอินซูลินให้เหมาะสมกับผู้ป่วย โดย สอน ฝึกทักษะ ทบทวน ประเมินและติดตามการใช้ยา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 1) แบบบันทึกและประเมินการสอนการใช้ยาฉีดอินซูลิน 2) แบบติดตามการใช้ยาของผู้ป่วย 3) โปรแกรม HosXP สรุปผลการศึกษา จากการทบทวนการใช้ยาฉีดอินซูลินของผู้ป่วยเบาหวานจำนวน 210 ราย ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบยาฉีดอินซูลินในผู้ป่วยที่ใช้ยาไม่เกิน 10 ยูนิตต่อวัน ให้ใช้ยาฉีดในรูปแบบปากกาและหากใช้เกิน 10 ยูนิตต่อวัน ให้ใช้ยาฉีดอินซูลินชนิดที่ใช้ไซริงค์แทน ยกเว้นผู้ป่วยสูงอายุ สายตาไม่ดีหรือไม่สามารถใช้ยาฉีดแบบไซริงค์ได้ มีผู้ป่วยเบาหวานจำนวน 87 รายที่ได้รับการปรับเปลี่ยนรูปแบบยาฉีดอินซูลินให้เหมาะสมกับขนาดการใช้ยา ทำให้สามารถลดมูลค่ายาฉีดอินซูลินลงได้ 43,680 บาท โดยผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนยา 73 รายสามารถฉีดยาตัวเอง ถูกต้อง (ร้อยละ 83.90) ผู้ป่วย 14 ราย (ร้อยละ 16.09) มีญาติดูแล ญาติสามารถฉีดยาได้ถูกต้อง บทเรียนที่ได้รับ การลดค่าใช้จ่ายค่ายาถึงแม้จะเป็นจำนวนเงินไม่มากแต่ก็มีส่วนช่วยทำให้สถานะทางการเงินดีขึ้น ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรมีการทบทวนแนวทางการใช้ยาในผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใช้ยาฉีดทุกรายเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่คุ้มค่าและประหยัดต้นทุน